

HOSTAD viiruste küüsis

Kolm aastat tagasi ostsin kevadsuvised sooduskampania ajal ühest aiandist paarkümmend Hollandist pärit hostat. Istutasin need üksteise kõrvale puude alla.

Sügisel märkas, et mõned lehed olid muutunud kirjuks. Eialgu pidasin seda kasvuhäireks. Küsisin nõu ka taimi müünud firmast, kuid vastust ei saanud.

Kui panin pildid üles Facebooki, märkis üks inimene, et tegu võib olla hostasid laastava viirusega X (HVX). Mind teeb murelikuks, et sama tunnusega taimi olen näinud mitmel pool mujalgi.

Vastab fütopatoloog

ANNE-LIIS SÖMERMAA

Eesti Maaülikooli emeriitdotsent

Kirjelduse järgi võib tõesti olla tegu hostade viirushaigusega, mida tekitab potexiviiruste hulka kuuluv *Hosta Virus X*. Haigus on esmalt märgatav sordile mitteomase värvimuutusena piki leheroode, seejärel lehed kipuvad ja moonduvad, lõpuks tekivad neile surnud koe laigud.

Viirus levib taimemahlaga: see ga ettevaatust lehtede lõikamisel ja taimede jagamisel, et nakkust mitte edasi kanda! Seemnetega le-

ERAKOJU

Moondunud leht viitab ohtlikule haigusele.

vib viirus harvem, viirushaige taim seemnetest on nakatunud vaid kümnendik.

Viirus on olnud Lääne puukoolides ja aiandites probleemiks juba pikka aega. Ameerika Hosta Selts (*American Hosta Society*) viib USAs Michigani Ülikoolis läbi hostaviiruse uurimise projekti, et leida teid selle leviku tõkestamiseks.

Viirushaiged hostataimi on Eestis leitud varemgi. Eesti Aiaklubi kodulehel on lugu hostade viirushaigusest Soomes, seda illustreerivad fotod eri sortidel tekkivatest sümptomidest.

Ainus efektiivne tõrje on mehaaniline: haiged ja haiguskahtlased taimed tuleb hävitada. Kahtlasi taimi ärge mingil juhul kompostige ning õisi-lehti lõigates jätke kahtlased taimed viimaseks.

ÜLLE METSMAN

põllumajandusameti taimetervise osakonna juhataja asetäitja

Sarnase murega on põllumajandusameti poole pöördunud varemgi. *Hosta Virus X* puhul ei ole tegu Euroopa Liidu taimetervise valdkonna seadusandluses reguleeritud ehk n-ö ohtliku taimemahlajastajaga. Samas on iga paljundusmaterjali kasvataja ja müüja kohustatud pöörama tähelepanu taimede seisundile ning taimemahlajastajate esinemisele. Turustatavad istikud peavad olema kvaliteetsed.

Konkreetsel juhul on tungiv soovitus haiged taimed tootmisest ja müügil kõrvaldada ning hävitada, et vältida haiguse edasist levikut.

Allikas: www.aialeht.ee

TEADE

Aiapäevad Nurga puukoolis

17.–19. augustini on Harjumaal Nurga puukooli ja Ellamaa arboreetumi territooriumil aianduspäevad "Eestimaa kauniks ja rohelisteks 2012".

Saab kuulata huvitavaid loenguid ja osta põnevaid taimi, mida pakuvad Eesti, Läti ja Poola erilise sortimendiga istikukasvatavad: Järvselja õppe- ja katsemetskond (lehtpuud ja -põõsad, püsililled), Saare-Tõrvaaua aiand (viljapuud, sh perepuud, virsikud, aprikoosid; viinamarjad, kaktused), Mahhovi Elulõngad, Haide Aed (püsililled), Väino Eskla (ligi 20 sorti sõstraistikuid; sügavkülmutatud musta sõstra degusteerimine), Avikuemand OÜ (pojengid, püsililled), Helga Ettevõtmised (püsililled), Enno Talu (sõnajalad), Nurga Puukool (okaspuud, lehtpuud ja -põõsad), Dace Gertnere (Läti külmakindlad rododendronid), Puku Lauki SIA (püsililled, kõrrelised), Zajeniaku Kokaudzõtava (lehtpuud ja -põõsad), Szkolka Sienicki (lehtpuud ja -põõsad, okaspuud, kanarbikud).

Huvilistel on võimalus suhelda kollektsionääridega Eestist, Lätist, Leedust, Soomest, Poolast ja Hollandist. Kõigil päevadel on tasuta avatud ka Ellamaa arboreetum.

REEDE, 17. AUGUST (KL 12–18)

- 12 – avamine ja taimemüüjate tutvustus.
- 13 – vaba arutelu "Tänapäeva aiandus Eestis" (Aino Aaspõllu, Andres Vaasa).

Loengud:

- 14 – "Õuekaktused" (Arnold Hannust).
- 15 – "Vähe hoolt nõudvad ning pika- ja lühiealised püsikud" (Maris Paalvelt).
- 16 – "Uued viinamarjasordid" + degusteerimine (Harri Poom).

LAUPÄEV, 18. AUGUST (KL 10–18)

- 11 – "Viljapuude-marjapõõsaste soovine hooldamine" (Väino Eskla).
- 12 – "Peterburi aiandusest" (Aino Aaspõllu).
- 13 – aiandusteemaline mälumäng (juhhib Jaan Allik), peaauphind 30 erinevat okaspuud (väärtuses 180 €) Nurga puukoolilt pluss kõigile lohutusauphind.
- 14 – ringkäik Ellamaa arboreetumis koos Rudolf Pehteriga.

PÜHAPÄEV, 19. AUGUST (KL 10–14)

Täpsem info: www.nurgapuukool.ee